

NYE VEJE - SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Om at udvikle på tværs af biblioteker og 2 University Colleges

På University College Lillebælt (UCL) og University College SYD (UC SYD) startede man i 2015 et samarbejde om et fælles PhD-Akademi, hvor målet var, at begge institutioner skulle bidrage til kompetenceopbygning i processerne i både præ-ph.d., ph.d. og post ph.d.-fasen.

Akademiet afholdt en række fælles temadage, som gjorde det muligt for især præ-ph.d.'er og ph.d.-studerende, men også andre ansatte på de to UC'er at mødes om forskellige faglige emner. Temadagene tog bl.a. udgangspunkt i god videnskabelig praksis, forskningsmetodisk workshop og fokus på professionsforskning. Det gav også god mulighed for at netværke på tværs af ansættelsessteder, f.eks. ved at oprette Journal Clubs.

I 2017 udbød PhD-Akademiet et særligt tilrettelagt kursusforløb på seks hele dage til medarbejdere ved UCL og UC SYD. Kurset var målrettet præ-ph.d.'er og andre ansatte, der gerne ville kvalificere sig til at kunne tilrettelægge og formidle forskningsaktiviteter - herunder også at kunne vælge design samt anvende kvalitative og kvantitative forskningsmetoder. Ud over at give deltagerne kendskab til det videnskabelige forløb gav det også medarbejdere, der påtænker en ph.d. et indblik i det niveau og de krav, der stilles i et ph.d.-forløb.

UC SYD's Forskerstøtte (Bibliotekar Lotte Hansen) og UCL Bibliotekets Forskerservice (Bibliotekar Anne-Marie Fiala Carlsen) blev kontaktet i efteråret 2016 i forbindelse med første del af kurset, nemlig undervisning i systematisk litteratursøgning

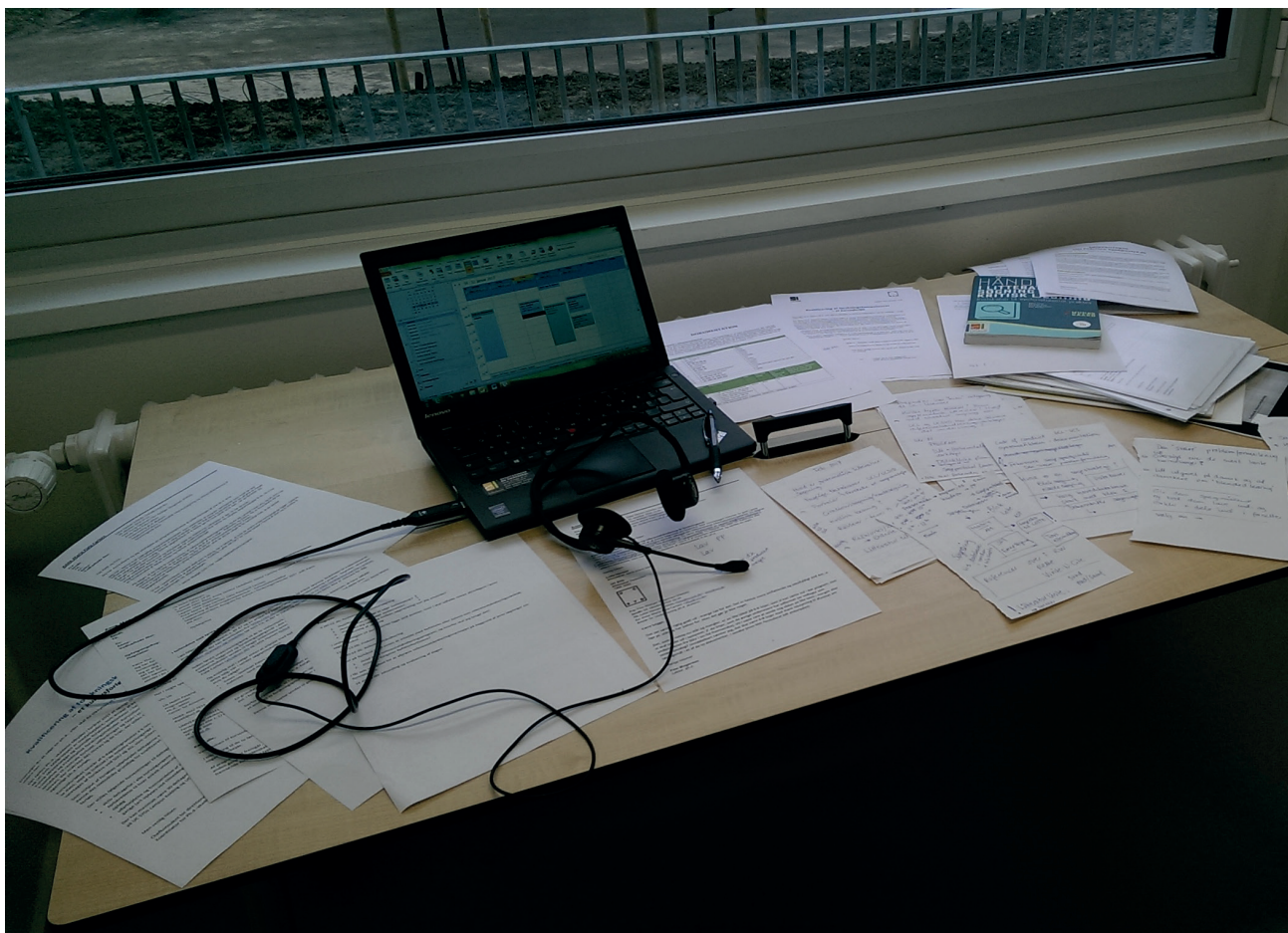
og referencehåndtering. Kursets resterende fem undervisningsdage blev betjent af undervisere fra universiteter.

Bibliotekerne greb bolden og gik straks i gang med at planlægge forslag til kursusdagen. Begge bibliotekarer sidder med betjening og undervisning af forskere i dagligdagen, og vi kendte hinanden fra faglige netværk, men har ikke tidligere arbejdet sammen. Eftersom vi arbejdede i henholdsvis Odense og Haderslev, blev online-værktøjet "Skype for Business" hurtigt det foretrukne kommunikationsmiddel.

Idefase og planlægning

De første Skype-møder blev holdt i oktober 2016 og indeholdt ideer til, hvordan vi bedst kunne strukturere undervisningen. Ideerne var mange, og vi kom hver især med bud på, hvordan dagen kunne bygges op. Vi udarbejdede et program, inklusiv læringsmål og forberedelse til kurset, som blev sendt til PhD-Akademiets ledelse.

Efter godkendelse gik vi videre med at specificere programmet. Hvilke faglige emner skulle med og i hvilken rækkefølge, så deltagerne ville få mest ud af dagen?

Beredt til planlægningsmøde via Skype for Business

En udfordring var, at vi ikke vidste noget om deltagerens informationskompetenceniveau og ikke engang kunne være sikre på, at vi overhovedet havde mødt dem, der ville melde sig til kurset.

For at sikre det faglige niveau i undervisningen af systematisk litteratursøgning blev vi hurtigt enige om, at deltagerne skulle udfylde starten på en søgeprotokol og sende det til os inden kurset, så vi dels allerede havde sporet dem ind på, hvad dagen ville bringe, dels selv fik et overblik over, hvor kompetenceniveauet lå. Søgeprotokollen blev lavet med en grundig vejledning til de forskellige punkter, der skulle udfyldes, og deltagerne blev opfordret til at lave så meget af søgeprotokollen som muligt inden kurset, dog minimum baggrund for søgningen og et konkret forskningsspørgsmål. Hermed fik deltagerne også mulighed for at arbejde konkret med noget, der vedrørte dem.

Vi blev også hurtigt enige om, at deltagerne i god tid før kurset skulle modtage det uddybede program og søgeprotokol med vejledning, samt mulighed for at vælge referenceværktøj.

Fordelingen af undervisningen gik let, og inden vores sidste Skype-møde fremsendte vi udkast til

PowerPoint. Forarbejdet var gjort godt, for vores PowerPoints passede fint sammen. Således var vi klar til afviklingen af kursusforløbet første dag, ultimo januar 2017.

Praktiske udfordringer

Eller næsten, for der dukkede lige forskellige udfordringer op inden kurset:

- I løbet af januar kom der flere afbud, men det lykkedes os til sidst at få et overblik over de tilmeldt fra hvert UC.
- Aflevering af søgeprotokol inden kurset (fristen var en uge før) gik godt for de fleste, men der var alligevel flere deltagere, der måtte rykkes.
- Det viste sig, at deltagerne aldrig havde fået programmet med læringsmål, men blot en indledende tekst om kurset.
- To dage før kurset gik det op for os, at der var en IT-teknisk udfordring i at få alle deltagere til at kunne bruge dels internettet, dels få adgang til de databaser de skulle søge i. Både UC SYD og UCL har adgang via IP-adresser, og eftersom kurset blev afholdt på UC SYD, skulle vi skaffe adgang til gæstenedværket til

deltagere fra UCL. Dette viste sig først at blive løst på selve dagen.

- Søgeeksempler i undervisningen var nødt til at tage udgangspunkt i de databaser, begge UC'er havde adgang til. Det afstedkom, at vi var nødt til at tilrette nogle eksempler, så den endelige PowerPoint blev færdig sent om aftenen dagen før kurset.
- Vi havde udarbejdet en Kahoot (en online-quiz om dagens indhold), som vi droppede i sidste øjeblik og valgte at nøjes med en ultrakort evaluering på fem spørgsmål. Ærgerligt, da tanken var, at undervisningen skulle indeholde mange delelementer - og altså også i den lidt mere muntre ende.

Men så troede vi også, at alt var godt og klar til dagen...

Den store dag

Tilsyneladende var der ingen problemer med DSB, til gengæld var der frafald hos deltagerne pga. sygdom. Selv om datoen blev planlagt i god tid fra PhD-Akademiet side, faldt den alligevel sammen med eksaminer for nogle af deltagerne, som måtte få hjælp fra kollegaer for at kunne deltage.

En IT-medarbejder fra UC SYD måtte gå igennem alle computere fra UCL for at få netværksadgangen til at virke, men bevæbnet med fyldte kaffekopper var vi endelig klar og kastede os ud i det.

Formiddagens program kom til at indeholde fire punkter:

1. Hvorfor er det vigtigt at søge systematisk?
2. Hvordan kan man søge systematisk?
3. Hvor kan jeg søge, og hvilken søgestrategi kan jeg anvende?
4. Afprøvning af søgning.

Vi indlagde små øvelser efter hvert emne.

En udfordring ved kursusdagen var, at deltagerne kom fra forskellige søjler og dermed også med forskellige traditioner for, hvor og hvordan systematisk søgning havde været brugt. Vi havde i undervisningen forsøgt at tage højde for dette og lagde vægt på systematisk dokumentation for hermed at tilgodese ærlighed, gennemsigtighed og ansvarlighed i forskningen.

For at dække bredde i deltageres fagområder brugte vi Academic Search Premier samt Den Danske Forskningsdatabase som eksempler på databaser, der kræver meget forskellige søgestrategier for at kunne arbejde systematisk.

I programmet var der afsat tid til, at deltagerne kunne arbejde videre med deres søgeprotokol, efterhånden som undervisningen skred frem. Men som det ofte sker, var vi tidsoptimister, og det kneb med at få tid nok. Aktivitetsniveauet blandt deltagerne var fra starten højt, og det blev småt med pauser i løbet af dagen.

For hvert emne, vi gennemgik, kom nye udfordringer og spørgsmål, så det var dejligt, at vi var to til at kunne svare på de mange individuelle spørgsmål.

Det var et ønske fra ledelsen af PhD-Akademiet, at deltagerne også blev præsenteret for et referencehåndteringsværktøj under kurset.

Eftermiddagen blev derfor brugt på undervisning i det referencehåndteringsværktøj, deltagerne havde valgt sig ind på. UC SYD bruger Zotero og UCL RefWorks, så det var helt naturligt at opdele os i disse to grupper efter frokost.

Til slut samledes vi og gennemgik deltageres forventninger og eventuelle ønsker til opfølgning eller til, hvornår kurset skal udbydes igen.

Hvad kan vi bruge det til?

8 ud af de 11 deltagere evaluerede efterfølgende fem korte ja-nej-spørgsmål:

- Var kurset brugbart?
- Lærte du noget nyt?
- Har du fået nye færdigheder?
- Var formen passende?
- Deltog du selv aktivt?

Der var stor overensstemmelse blandt svarene, se figur på næste side. Det var muligt at kommentere hvert spørgsmål, og flere skrev, at de havde fået nye færdigheder, men at det kræver mere øvelse, og at det var godt med to undervisere. En kommenterede på de manglende pauser, hvilket var helt reelt, eftersom vi oplevede, at deltagerne gerne skrottede pauserne for at få tid nok til søgninger.

Samarbejdet på tværs af de to biblioteker fungerede fra første øjeblik, og selve dagen gik forrygende. Planen var, at der var plads til 30 deltagere. Vi endte reelt på 11. Alligevel kunne vi kun med nød og næppe nå at hjælpe alle. Vi kunne have brugt hele dagen på litteratursøgning, og vi kunne også have brugt en opfølgingsdag. Det kunne deltagerne også.

På vej til ph.d. og selve ph.d.-studiet kan godt blive lidt ensomt for nogen. Hvis man fra starten kender andre i samme situation, både indenfor eget UC og nabo-UC'et, kan det give deltagerne mulighed for videndeling og for at søge hjælp hos hinanden.

For UCL Biblioteket og UC SYD Biblioteket var det at undervise sammen en ny vej at gå. Det er helt oplagt at fortsætte med lignende samarbejder i fremtiden. At udvikle kurser på tværs af to UC'er bragte både bibliotekarer og ansatte tættere på hinanden. Kurset gav også os som fagpersoner en indsigt i, at mange undervisere kunne have brug for et kompetenceløft indenfor systematisk litteratursøgning, og det er derfor oplagt at arbejde videre med dette.

